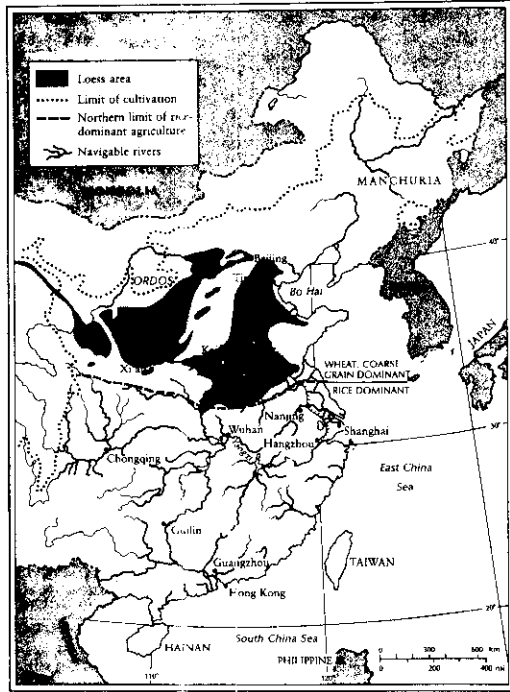

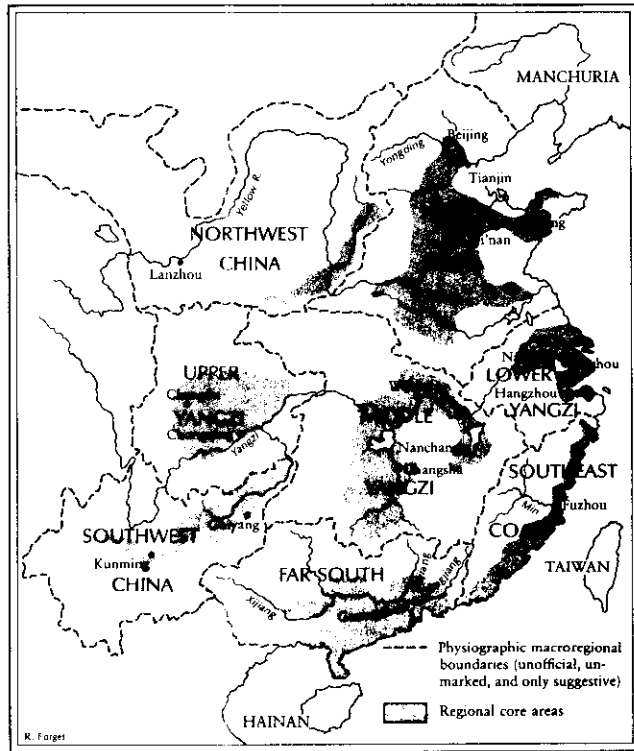
ปรมาจารย์ขงจื้อ

เล่าจื้อ บนหลังควาย

ลักษณะภูมิศาสตร์

ภูมิภาค

คำนำ

กระบวนวิชาประวัติศาสตร์จักรวรรดิจีน (HI 368) เป็นกระบวนวิชาที่ศึกษาความเป็นมาของประวัติศาสตร์จีนตั้งแต่สมัยโบราณจนถึง ค.ศ. 1912 โดยเน้นพัฒนาการสำคัญของอารยธรรมอันได้แก่ สถาบันหลัก เศรษฐกิจ โครงสร้างของสังคมและวัฒนธรรม เพื่อความเข้าใจในพัฒนาการทางประวัติศาสตร์จีนนั้นว่า มีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกันอย่างไร คำรำนีจะเป็นเพียงการเสนอข้อมูลประวัติศาสตร์ นักศึกษาจะต้องศึกษารายละเอียดโดยอ่านหนังสืออื่นประกอบเพื่อให้เกิดความเข้าใจประวัติศาสตร์ และสามารถวิเคราะห์วิจารณ์และเปรียบเทียบเหตุการณ์ทุกแง่มุมได้เป็นอย่างดี

เนื่องจากตำราและผลงานวิจัยมีปรากฏเผยแพร่ออกมาไม่ขาดระยะทั้งจากนักวิชาการและนักประวัติศาสตร์ของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน และของชาวตะวันตก การเขียนตำรานี้จึงเลือกใช้ตำราเหล่านั้นเป็นหลัก โดยเฉพาะตำราของนักวิชาการและนักประวัติศาสตร์ชาวตะวันตก ซึ่งมีพิมพ์เผยแพร่ไปมากกว่า คำรำนี้นี้เป็นตำราเรียบเรียงให้มีเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรและจุดประสงค์ของผู้เขียนเอง เนื้อหาอาจมีความละเอียดถี่ถ้วนด้วยเหตุที่ผู้เขียนมีจุดประสงค์ที่จะส่งเสริมให้นักศึกษาศึกษาคำรำนี้นี้เป็นภูมิหลังเบื้องต้นก่อนที่จะศึกษารายละเอียดจากตำราและผลงานวิชาอื่น ๆ ที่มีเผยแพร่ทั่วไป

คำรำนี้นี้ยังมีเนื้อหาขาดอีก 1 ตอนคือ บทที่ 12 ราชวงศ์ชิง : สู่อุบัติของมณฑลยูนนาน ยังอยู่ในระหว่างการศึกษาค้นคว้าอยู่ แต่เนื่องจากมีความจำเป็นต้องเปิดสอนกระบวนวิชานี้แล้ว จึงต้องส่งพิมพ์เป็นตำราเนื้อหาเท่าที่ศึกษาแล้วเมื่อพิมพ์ครั้งต่อไปจะเป็นตำราที่มีเนื้อหาครบตามหลักสูตร

ในการเขียนตำราเล่มนี้ การเทียบเสียงชื่อบุคคล สิ่งของ สถานที่ ยังไม่มีระบบใดเป็นระบบมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับทั่วไปในปัจจุบัน ชื่อใดที่เป็นที่รู้จักคุ้นเคยมาแล้วก็ยังคงใช้ชื่อเดิม เช่น ปักกิ่ง เมาชตุ๋ง จูเอินโล ชื่อราชวงศ์ทั้งหลาย เป็นต้น ผู้เขียนจะประยุกต์ใช้ระบบเทียบเสียงตามระบบของตำราต่อไปนี้เป็นหลัก ได้แก่

เขียน อีระวิทย์, **วิวัฒนาการการปกครองของจีน.**

John K.Fairbank, **China, A New History.**

Bai Shouyi, **An Outline History of China.**

Immauel C.Y. Hsü, **The Rise of Modern China.**

ผู้เขียนขอน้อมเคารพท่านผู้ทรงวุฒิผู้เขียนตำรา อันเป็นประโยชน์แก่ผู้เขียนทั้งใน
การสอนและการเขียนตำรากระบวนวิชานี้ และขอน้อมรับผิดชอบต่อความผิดพลาดใดที่จะพึงมีปรากฏ
ในตำรา

จันทร์ฉาย ภัคอธิคม

คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พฤษภาคม 2541

คำนำครั้งที่ 2

ปัจจุบัน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นอภิมหาอำนาจนิวเคลียร์ มีความเจริญรุ่งเรืองมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ ความเจริญทันสมัยทางด้านเศรษฐกิจ ทั่วโลกเกิดกระแสนิยมที่จะ “รู้จัก” จีน มีการศึกษาเรียนรู้ภาษาและอารยธรรมจีนอย่างลึกซึ้งซึ่งตามสถาบันการศึกษาในโลกตะวันตก แม้แต่ในประเทศไทยเราเอง อย่างน้อยที่สุด ก็มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนภาษาจีนและประวัติศาสตร์จีน เพื่อประโยชน์ทางวิชาการและเพื่อประโยชน์ในการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับจีน แต่เป็นที่น่าเสียดายว่า การเรียนรู้จักจีนยังไม่แพร่หลายเท่าที่ควร เพราะตำราประวัติศาสตร์จีนในโลกทุกวันนี้ส่วนใหญ่เป็นผลงานทางวิชาการของโลกตะวันตก มีการใช้ตำราประวัติศาสตร์ของนักประวัติศาสตร์จีนน้อยมาก ภาษาคืออุปสรรคใหญ่ การแปลตำราประวัติศาสตร์จีนเป็นภาษาสากลยังมีน้อย การแต่งประวัติศาสตร์จีนจึงจำเป็นต้องอาศัยผลงานทางวิชาการของโลกตะวันตกเป็นหลัก โดยปริยาย ตำราขาดความสมดุลทางด้านความเป็นจริงของข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ เพราะขาดการศึกษาตรวจสอบความเป็นจริงของข้อเท็จจริงจากตำราประวัติศาสตร์จีน อีกทั้ง เป็นการยากยิ่งที่จะเข้าใจ “จิตวิญญาณ” ของนักประวัติศาสตร์จีน ภาษาคืออุปสรรคที่ทำให้เข้าไม่ถึงภูมิปัญญาทางประวัติศาสตร์จีน ไม่ว่าจะ เป็นประวัติศาสตร์นิพนธ์ หรือปรัชญาประวัติศาสตร์

ตำราประวัติศาสตร์จักรวรรดิจีน (HI 368) ใช้ตำราประวัติศาสตร์ซึ่งเป็นผลงานของนักประวัติศาสตร์ชาวอังกฤษและชาวอเมริกาเป็นหลักในการศึกษา มีตำราของนักประวัติศาสตร์จีนฉบับแปลให้ศึกษาเปรียบเทียบน้อยมาก ในการพิมพ์ครั้งที่ 2 เพิ่มเนื้อหาอีก 3 บท คือ บทที่ 12, 13 และ 14 ตำรายังมีเนื้อหาไม่ครบถ้วนตามหลักสูตร ต้องศึกษาต่อไปเท่าที่จะมีเวลาอำนวย ตำราเล่มนี้มีเนื้อหา มากด้วยมีจุดประสงค์ที่จะให้ตำรานี้เป็นตำราพื้นฐานสำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์จีน ประเทศเรายังมีตำราประวัติศาสตร์จีนให้ศึกษาน้อยมาก จึงหวังว่า ตำราจะเอื้ออำนวยคุณประโยชน์ของวิชาการแก่ผู้สนใจที่จะเรียนประวัติศาสตร์จีนเพื่อ “รู้จัก” ประชาชาติจีนดีขึ้นตามคตินิยมจีนที่ว่า “รู้เขา รู้เรา”

ผู้เขียนขอขอบคุณทุกท่านผู้ทรงคุณวุฒิผู้เขียนตำราอันเป็นประโยชน์แก่ผู้เขียนทั้งในการสอนและการเขียนตำรากระบวนวิชานี้และขออ้อมรับผิดชอบต่อความผิดพลาดอันใดที่อาจจะยังมีปรากฏในตำรา

ศาสตราจารย์จันทร์ฉาย ภัคอธิคม

คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

มีนาคม พ.ศ. 2546